

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת משפטים

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

לא נפרדים מהרב

בפרשתנו התורה מספרת על ציווי הקב"ה למשה לעלות להר סיני לקבל את לוחות העדות. אלא שבזה אנו מוצאים דבר פלא, אשר לא לבדו הלך משה אל ההר כי אם בלוויי של יהושע, כמו שכתוב: "ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלקים".

והסיבה היא מפני שבליבו של יהושע האיר סוד עצום, שכל חיות האדם נמשכת לו מרבו, ובהמשכה זו תלויה הארת נשמתו והשגתו בעבודתו הרוחנית, ואף בעניניו הגשמיים. ולכן כשנודע ליהושע שרבו הולך להר סיני לארבעים יום ויהיה המחנה ריק ממנו, הבין כי לא יוכל להתקיים במצב שכזה. ולא מצא לו יהושע עצה אחרת כי אם ללכת עם משה, ולהמתין לו כדי שיהיה קרוב לרב עד כמה שניתן, ובזה לא נפסקה לו אף לרגע אחד המשכת החיות מרבו הקדוש. ובזכות דביקותו של יהושע במשה רבו, ניצל מעוון העגל שהיה במחנה ישראל.

לכן קודם פטירתו של משה מן העולם, כשחשב משה בדעתו מי הוא האדם הראוי ביותר מבין כל חכמי ישראל למלאות את מקומו בהנהגת העם, שמא בניו ירשו את כבודו או חכם גדול אחר, להפתעתו הרבה הורה לו הקב"ה: "קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו". וכפי שמבואר במדרש: "בניך ישבו להם ולא עסקו בתורה. יהושע הרבה שרתך והרבה חלק לך כבוד, והוא היה משכים ומעריב בבית הוועד שלך, הוא היה מסדר את הספסלים, והוא פורס את המחצלאות. הואיל והוא שרתך בכל כחו, כדאי הוא שישמש את ישראל, שאינו מאבד שכרו, קח לך את יהושע בן נון, לקיים מה שנאמר: 'נוצר תאנה יאכל פריה'".

והגם שלא היה יהושע מהחכמים הגדולים שבאותו הדור, ציוה ה' את משה לסמוך את ידו האחת על יהושע, ובכך להשפיע מהודו וחכמתו עליו. וכן עשה משה, "ויסמך את ידיו עליו" "בעין יפה יותר ממה שנצטווה. שהקב"ה אמר לו 'וסמכת את ידך', והוא עשה בשתי ידיו, ועשאו ככלי מלא וגדוש ומלאו חכמתו בעין יפה", ובכך התקיים ביהושע: "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו". מכך ילמד האדם כמה ראוי להתחזק באמונת בחכמים והדביקות בהם. והורו חז"ל "לעולם ידור אדם במקום רבו", כי בקרבת האדם אל רבו תתמיד המשכת החיות הקדושה הנמשכת לו מרבו לפעול בו ולהעלותו בדרגתו.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

תמכור יהלומים

היסוד של רבי נחמן הוא שאין יאוש, כי אולי פגעת בגוף או בתאוות אבל בנשמה עצמה אתה לא יכול לגעת כלל, כי ה' לוקח אותה באופן זמני עד שתהיה ראוי לקבל אותה חזרה. אין דבר שמחזיר את הנשמה למקורה כמו לימוד תורה, לכן צריך תמיד להזהר שלא לבזבז את הזמן על שום שטות, זה פשוט לא משתלם, אם אחד יכול למכור יהלומים, שעל כל יהלום הרווח הוא גדול, ובמקום זה הוא הולך למכור פיתות, שעל כל שקית הוא מרוויח כמה שקלים בודדים, גם אם הוא יעמוד במשך כל היום וימכור הוא לא יגיע לרווח גדול, אבל אם הוא היה מוכר יהלומים, הרווח שלו היה גדול לאין שיעור.

כתוב במשנה (באבות פ"ו מ"ט) שאדם אחד ביקש מרבי יוסי בן קסמא שיבוא להיות הרב שלהם, והוא יתן לו תנאים טובים, אמר לו 'אפילו אם אתה נותן לי את כל הזהב של המדינה, אני לא אבוא, כי אני צריך תורה, שאין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב אלא תורה ומעשים טובים, אם אתה מחפש רב, אני מוכן להיות רב שלכם בחינם, אני לא צריך את הכסף שלך, אבל תאפשר לי ללמוד תורה'.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
18:42	ר"ת 18:04	17:12	ירושלים
18:38	ר"ת 18:01	17:09	תל אביב
18:39	ר"ת 18:01	17:09	חיפה
18:41	ר"ת 18:04	17:12	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

שלום בית ברגע האחרון

בתקופה מסוימת בחיי היו לי ולבעלי בעיות קשות בשלום בית, וכבר גמרתי אומר בנפשי להתגרש ולסיים את הסיפור הזה, לפני שפניתי לבצע את אותה החלטה רציתי לפחות לקבל ברכה ממורינו הרב יורם למהלך זה.

חיכיתי למורנו הרב יורם לאחר אחד השיעורים אותו בדיוק סיים למסור ליד האוטו שלו, וכשהרב הגיע לאוטו וכל המלווים שהיו איתו התפזרו פניתי למורנו הרב ואמרתי לו את שמי ושם אימי, הרב שמע את שמי וברך אותי ואמר לי שבעזרת ה' יתברך אני אראה ישועות גדולות.

כשהגיע יום הדין בבית הדין לענייני משפחה הייתי מאד מאד מבולבלת ולא ידעתי אם הצעד שאני רוצה לעשות הוא נכון וכדאי להתגרש או שמא עדיף לבקש שיפנו אותנו לייעוץ של שלום בית ואולי בכל זאת נצליח להציל את הבית שלי ולחזור לחיות בשלום.

כשהייתי בדרכי לבית הדין קיבלתי טלפון מהמלמד בתלמוד תורה של הבן שלי ואומר לי המורה שהבת של הרב - הרבנית נחמה יצרה איתו קשר בשליחות אביה מורינו הרב, והרב ביקש להגיד לי שכדאי לי לבקש ברבנות שיפנו אותי לשלום בית ויהיה הצלחה בעזרת ה'.

כמובן שעשיתי כדברי מורינו הרב פנינו לייעוץ לשלום בית וברוך ה' חזרתי לחיות יחד עם בעלי, ההתחלה לא הייתה כל כך קלה אבל ברוך ה' לאט לאט הכל השתנה פלאים, וזכינו אני ובעלי ונולד לנו בן יקר וחמוד לאחר מעשה זה. זכינו שהרב שמר לנו על שלימות ביתנו והתווה לנו דרך חיים.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

מהלכות קידוש ערב שבת

שאלה: ציבור גדול שהיו סועדים יחד סעודת שבת כגון בשבת חתן וכיוצא, ומריבוי הציבור לא היו שומעים את המקדש כראוי, האם רשאים שני אנשים לקדש יחד להוציא את כולם ידי חובה, או שמא לא יקדשו יחד, דתרי קלי לא משתמע?

וכיוצא בזה, האם נכון המנהג שנהגו רבים מיוצאי צפון אפריקה ומכמה ארצות נוספות, לומר כל המסובין יחד עם המקדש את נוסח ברכת הקידוש "אשר קדשנו במצוותיו ורצה בנו ושבת קודשו וכו', והמקדש אומר לבדו בקול רם את פתיחת הברכה וחתיתמה, או שמא נכון שישמעו מפי המקדש את נוסח הקידוש כולו?

תשובה: לכתחילה טוב שלא יקדשו שני אנשים יחד בקול רם להוציא אחרים ידי חובתם משום ד"תרי קלי לא משתמע", אלא יקדש אדם ירא שמים שם שקולו רם ונישא, וכן אפשר שאחר שקידש פעם אחת יקדש פעם שניה לנשים שלא שמעו את הקידוש קודם לכן מחמת רוב הקהל וכיוצא בזה. ואולם אם הציבור מכוונים דעתם להתרכז ולשמעו את הקידוש כראוי במקום צורך יש להקל לשמוע קידוש גם מכמה אנשים שאומרים יחד בקול אחד בשפה ברורה ונעימה, ומכוונים דעתם להוציא ידי חובה את השומעים. ובכל אופן במקומות שנהגו שהמקדש אומר בקול רם את תחילת הברכה וסוף הברכה, והשומעים אומרים עמו יחד את אמצע הברכה "אשר קדשנו במצוותיו ורצה בנו ושבת קודשו וכו'" כמו שנהגו בארץ מרוקו ושאר ארצות, מנהג נכון הוא, ורשאים להמשיך במנהגם אף לכתחילה, ובלבד שיאמרו בשפה ברורה ונעימה, ולא יבלעו התיבות, ומכל מקום מנהג מרן אמו"ר רבינו יורם מיכאל אברג'ל לומר לבדו בקול רם כל נוסח הקידוש בלי אמירת המסובין. וכיוצא בדבר, אם בעל הבית כבד פה וכבד לשון, ואין שומעים את הקידוש מפיו כראוי, או שבעל הבית מדלג את תיבות הקידוש, נכון שהשומע יתן עיניו בכוס הקידוש, ויאמר בלחש את כל נוסח ברכת הקידוש עמו מלה במלה, ואינו חייב לשתות רביעית אלא יסמוך על המקדש ששותה רביעית, ואם קשה לו לטעום מהיין אזי אפילו לא טעם מהיין יוצא ידי חובה שהרי המקדש טעם מהיין. וכן אם נמצאים בשבת חתן והמקדש עומד רחוק ולא שומעים אותו כראוי, יכול אדם לתת עיניו בכוס הקידוש שביד המקדש, ולומר בעצמו את כל נוסח הקידוש מלה במלה בלחש, ויוצא בזה ידי חובת קידוש.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

כבודו של כל יהודי

מעשה ברבי שמעלקא מסעליש שהלך ובא לבאלקאן, לעלות שם על כסא הרבנות. הכינו לו בני העיר קבלת פנים יפה. החליט רבי שמעלקא להקדימם ביום אחד, נכנס לאכסניה ליד העיר והאכסנאי שלא הכירו לא נהג בו בכבוד, ואף ביזה אותו.

בשבת בא רבי שמעלקא לבית המדרש לדרוש את דרשתו הראשונה, הבחין בו האכסנאי, ונבהל למראה עיניו, שהרי פגע בכבודו של הרב, ניגש אליו ואמר:

יסלח לי כבוד הרב, לא ידעתי מי הוא ולכן לא כיבדתי אותו...

ענה לו רבי שמעלקא: ואני חשבתי כי אתה מכיר אותי, ובאמת אינני אלא שפל, אבל אם לא הכרת אותי, וראית אותי כסתם יהודי, מדוע באמת לא כיבדת אותי? סתם יהודי צריכים לכבד.

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

ר' מרדכי יפה - ג' באדר

יום אחד הצטרף לשיבת מאקוב בחור צעיר בשם יצחק קראקובסקי שלימים התפרסם בכינוי "רבי יצחק'ל אוטוואצקער". ונודע לעילוי גדול ומוצלח, ר' יצחק'ל התברך גם בזיו פנים מרשים במיוחד, דמותו האצילה כבשה את לבם של רבים וטובים. בעת ההיא לפני פרוץ מלחמת העולם הראשונה הגיעו הורים רבים לשיבה כדי להשיב את בניהם הביתה. גם אביו של ר' יצחק'ל הגיע, אך כולם נדהמו למראה פניו של האב. אביו היה אדם גוף וגוון פניו שחור כפחם. קשה היה להעלות על הדעת כי הוא אביו של יצחק'ל יפה התואר. למראה ההשתוממות סיפר האבא: "משפחתי 'דנן' מיוחסת לגאון רבי מרדכי יפה בעל ה"לבושים". הסיבה לכינוי "בעל הלבשים" מקורה במעשה: יפה מראה היה ר' מרדכי כשם משפחתו: "יפה". פעם אחת הגיע לידיו נסיון קשה כדוגמת זה שאירע ליוסף הצדיק. ר' מרדכי ראה לפניו בור של ביוב והחליט כי מוכן הוא למסור נפשו ומיד קפץ פנימה וכל בגדיו היו מטונפים, וכראות הערלים זאת הניחו לו וכך ניצל מהעבירה. מימי הביוב נתטף ר' מרדכי וכל עשרת הבגדים בהם היה מעוטף הזדהמו, וריח רע עלה מהם אך לבו ונפשו ניצלו ונשארו נקיים וטהורים. ובזכות עמידתו בנסיון הקשה במסירות נפש זיכו אותו מן השמים להאיר עיני ישראל בעשרת ספריו אשר יכנונו כולם בשמות "לבושים" כנגד אותם עשרה לבושים שניטפו. באותה שעה נשא ר' מרדכי תפילה וזו היתה בקשתו: "אנא, ריבון העולמים עשה שעשרת הדורות שייצאו ממני יהיו מכוערים למראה כדי שלא יגיעו לידי נסיון בשל יופיים". "עשרת הדורות הסתיימו אצלי" סיים האבא את הסיפור "ומיצחק'ל מתחיל הדור האחד עשר, תואר מראה הפנים של הסב הקדוש שב ונתלבש בצאצא זה".

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

"ונשאר חי אפילו אחרי מותו"

"וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמַע לְפָנֶיךָ, כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשִׁבְעַת יָצָא לְחֻפְשֵׁי חֲנָם, אִם בְּגִפּוֹ יָבֵא בְּגִפּוֹ יֵצֵא אִם בְּעַל אִשָּׁה הוּא וַיִּצָּאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ" (שמות כ"א א)

שמעתי מאדוני אבי, מורינו הרב האהוב והנערץ, רבינו יורם אברג'ל, שאמר בשם אור החיים הקדוש, פירוש עצום ונשגב למאמר הפסוק, 'אם בעל אישה הוא, ויצאה אשתו עמו' כאן רמזה התורה הקדושה סוד גדול והוא, שהאשה האמורה כאן בפסוקים הללו, הכוונה היא ל"נשמה" הקדושה שיש בכל יהודי. ויש אדם שכאילו "קנה" את הנשמה הקדושה שלו, באמצעות המעשים הטובים שהוא עושה ולימוד התורה הקדושה וקיום המצוות שמקיים, כמו שה' יתברך רוצה, ואדם כזה, הוא בעצמו נעשה ה'בעלים' של הנשמה הקדושה הזו. וזה הרמז "אם בעל אשה הוא", אם הוא בעל הבית של הנשמה, על ידי קיום התורה והמצוות.

ומבואר בספר הזוהר הק' על הפסוק "שור או כשב או עז כי יולד" שהבהמות מזמן לידתם קונים שכל, כי שכל שיש לעגל שנולד כעת, זה אותו שכל שיש לשור גדול, מה שאין כן האדם, שהוא הולך וגדל בשלבים, ולפי מעשיו, הוא זוכה ונותנים לו 'נפש', ואם הוא זכה יותר, מקבל חלק רוחני נוסף, והוא נקרא 'רוח', ואם זכה יותר, נותנים לו חלק גבוה מאד, שנקרא 'נשמה' נמצא שבאמצעות המעשים הטובים שלו, הרי הוא קונה את הנשמה הנקראת אישה, וכמו כן מצאנו שחכמי הסוד קראו את הנשמה בשם האשה, כמבואר בתיקוני הזוהר הקדוש (תיקון ו כב) ולכן אמר הכתוב, 'אם בעל אשה הוא' שקנה את הנשמה כנזכר 'ויצאה אשתו' אפילו אחר יציאת אשתו, דהיינו אחרי פטירת האדם לאורך ימים טובים, גם אז, ויצאה אשתו עמו, הנשמה נשארת איתו גם אז, ונשאר חי בפועל ממש אפילו אחר מותו, וכשאבא היקר והאהוב היה מגיע למילים הללו בשיעור שהוא מוסר בספר אור החיים הק', היה חוזר על השורה הזו שוב ושוב, ומדגיש אותה בהתפעלות עצומה, "ונשאר חי אפילו אחרי מותו", וזה בפועל ממש, כי הנשמה נשארת בתוך האדם שהיה ירא שמיים.

ובאמת, הבני יששכר כותב דבר מתוק מדבש על הפסוק "כי קבור תקברנו ביום ההוא", כל מה שקברו את הצדיק, זה רק "ביום ההוא", ביום שנפטר, שליוו אותו כולם, ונהגו בו כבוד, אבל מיד אחר שהלכו לביתם כל המלווים הוא נשאר שם לבדו חי וקיים, שש ושמת, עוסק בתורה הק', כי שפתותיו דובבות בקבר כשאומרים דבר תורה בשמו.

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יטיב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

לב של יהודי לעולם לא משתנה, אפילו אם יש לו כרגע כמה מחסומים, ע לידי כיוון נכון מיד פורצים ממנו האהבה והרחמים.

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל לע"נ אליהו מרדכי בן חנה ז"ל

בסיעתא דשמיא

שאלות ותשובות
אקטואליות
לימי הפורים
מפי
החיד"א שליט"א

מתוך סדרת הספרים "תורת רבנו יודם"

לרכישה חייגו: 08-6381000